

یکی محراب

« بکي مجموعه » قارئیندن کوردیکی زبانه بوکسوخدن اعتباراً جواب بریدی . بوتون مسئله غما ، تکرار درت صحیفه رسمی « بایه قوشه » علاوه ایدیوروز . رومانیز منته قاب ایدیلک براه ، سینه ایلریده مستقل کتاب اولاراق تجدید ایدیلک شکله ترتیب اولونمقدهدر .

بومهنددن اعتباراً آغا اوغلی
احمد بک تورک اغلانه داتر تبع
و توقاری انتشار اینکهدر
بودن باشقه احمد راسم بک اوان
ممنون اول متتووع منبعه اسناد
مشت اولدی [مشریطه تاریخی]
نه عائد تدقیقاتی «مجموعه» به آلدق،
نسخه مسند مستقل بربحث بولونه جقدر،
توققات ایلك دضه مشروطیت
جریانلرک مملکتک نه زمان ونه
طرز دضه عکس ایتدیکندن باشلایرق
مزمزه در کله عکس.

«ج» مجموعه قاریتونه یاغلی
بويا بر قاریقا تور هدیه ایشدی .
«ج» ک شاه آزی اولان
بو قاریقا توری رنگی اولارق
باسد برق اوزره «لایحیغ» .
بوللادق . بر ایی نسخه صوکره
«مجموعه» یه متن خارجنده علاوه
ایده ککر .

مُصَاحِبٌ

ایز میت سراینده بر کجه

چو جق ، بزم بر قهوه دها ...

بري آبنهه قونولوك، برى سياه موشامبالى
ماههك اوستنده، ديكري طوانه آسيلى اوج
غاز لامبى، بو بووك سرائ دوغانهك
آنجق اوچده، برى آبدنلاتيور وبوالم آبدنلى
الهنده، بو بووك ومستطيل صوفه، بووك
بييلق ديوارلى، نقش صولش طوانى، سارى
بوولل اوزون قابولره بر غربه خسته خانهك
دهليزنى آكيپور. اودهه خيلى اسكيش
سراج صوبا واز. بعض افساى شكون، بعض

اقسای چنقودن یامرو پورسو پوروسی، اساطیری
بر حیواک بوینودی کی، یخریه دوغری او-
زایور، صاج سوا، فانی آرابی قدر آملوی به
مخصوص بر اشیادر، سفاتک، صیتمک، آوزون
بر پولیلقدن صوکره بر خان کوبه سنده کی را-
حسراتک، کوی قه، حاترلنده کی افسانک

مشققي، مرارتي، تحفي عادلانو بصوابك نه
اولدغي بك آبي بايلر، چونكه اولر تيز
ويوموشاق بر يانافده راحت بر ايقونك حسرتي
چكركن بو صوبا خورولداوردى؛ چونكه اولر
صوفوندى تير تير تيزركن بصوبا بر خانوجي كي
دولرخي ايصمه دن باوردى.

بو مزعج سفات آئنگه بو سرای دیوانخانه -
 نده ایشی نه؟ لکن بواپسی لامه‌ار، بو صولوق
 رددلر، بو جلازق قونسول، بو سیاه موشاربا
 قابل ماصه، بو بزب اسکله‌ری، بو مسجدخالیسی
 اچینده عن شیخی صورایلز: دینه‌بیلز که
 بوتون بوسفیل و پریشان‌اشیانک بوسرای دیوانخا -
 نده ایشری ندر؟ اسکینن بو دیوارلرده
 چیرچوملر آئتون یالدرنی لوحلر، بو تجرلرده
 کنارلی صیرمه ایشملنی پردلر، بو طارانه
 بلور آکوزلر، بو لوش کوشلرده فرستال آینه‌لر

وارمش و یدم که خالیل قوش نوبند یا تا قدر
یوم شاقش و او طور یلان قولتو قیلر بر تخت قدر
آلایشلی اینس. لکن سوکر مد... لکن سوکر مد
بولنر که برین بردمن قوماندائی آلوب کیتیش.
چونکه ازمیت سرائی اوچ دمه اینک جسدن
دشمن فرقه سته قرارگاه اولم. دنگاه دمه

استیلايه اغرامش برطولواك
اوستنده، اوج دمه سورولم،
الان ايلش برساك اينجده يز.
بكرى كوتشدن ياشم وسو-
ؤقندورولوش فرمايغيز برطولواك
نور ايفانخانك اوزده قاوسندن
كيدري وانه بر بويوك قهوه
تيسيله زنده دورمى ايلردى؛
بونفر قابا آكيتشدر، آكالفده
جلدلى آكديران قوندرل وار
آقره تيفيكسندن اوزولوش
چورالار قات قات بو قوندراراك
اوزلرله دوشوبور وقامه قاراشيق
فوجالار بزم ادايتشده يي قهولر يازى
مؤقتدر.

دوشونیو دم که ، بر زمانر ، کیم
بیلیر ، بودیواخانه دمه آلتون ظرفی
فقفور فنجانلر ایچنده نه صیجاق ،
نه قوقولی ، نه قرانقلی وزنجقلی

قهواری ایچیمشد؛ و یوقه قهواری کیم بیلیر، کیمیر
داغیمشدر ؟ یوایی کیم بیلیر هانکی ایجه بالی،
نازنین جازمه لیک یاسمن آلتی کورمشدر ؟
براق ساعت اول ، سرائیک یوتون اوادرانی
وکوشه یوقه جازنی دولاشدقدن سوزکه صیتره هامه
کاجیه ، بزه دلالت ایتدی ذات ؛ « بزه یوتون هانی
غفلت لیک مرکزکی یورسیدیر... » یتیشدی یغیله زنده
یوچمانی حظو دانه ای بعضی او اویاید، غفلت
هامک « صوفوقلنده » ، قابو یغیره لیک دوزمنده
نظر دته چاربان بعضی قهرمانده ، او یوشدیریمچی
بر یوغو کی دماغیزی استیلا ایدن یوخاطر ماره ،
باشیلان ساعت جانیلمی و یورسوردی و اواردادی
هوا ، دلیر چرکس قیزلر لیک اوغوشده ردیبی
وجودک شروانی بخارله هنوز مشبوع کبیدی .
اوسقی سیاه موشمالی ایل مامه کیم باشنده
اومولران آدم یاری صوفی ، یاری صبیحانی

فهرستی ایجاد کردن صوکره بدن بره سوپورن
صاج صوابه بادی :
— اودایه برقاج اودون دها آتک !
ددی وزه دونهك سوردی :
— اوپورسكز دكلی ؟

خایره بز اوچو میوردی اوسه لمه بکجا بلادینی
دقیقه دهری آتوله درغده حساسیتدن اترقالامش
بوونون حیانه قلیمه ملو بلانمشدی . یلیوردی که بونله
خارجنده دیولان شیرلک میس واهیدر . بلکه اوده بونی
بلیوردی . زیرا ، بوسرایه صاحب شیدیی اود
اولدینی حالده نه کندییی ، نه مسافرنی ایچین
بو صوفورنی ، بو اودازی دها صیباق دها
راحت برحاله قویدرمی دوشوغه مشدی . باشند
باشه بر چامور بیخی اولان آنطولیسه سیرلی
آتلایردی ، یوقوشلری طیمانهق بانه چیقه ،
بانه چیقه دولاشیوردی وکیجه لری ، چامور وک-
ندوزلی یاقابوردی . وجده کشن درویشلر ،
والهامه مظهر اولش دلیر کی « وطن ، خلق ،
انقلاب » کلرلندن سرک بر ذکر اله مشغول ،
صوفی دیتیور ، صیباق دیتیور ، گاه برسجده ،
گاه بر ایزیه ، گاه بر چویان قلوبسته ، گاه بر
پادشاه سرابه اوغرایور ، بونلر آرمسندک فرق
هیچ حس ایتیور . راست کلدیی باتافانلر اوکا
بر کازار حالده کورویور ، قیش کونی ، قاری
داغلرده پایتیلر آجش صایوردی .

کوجوك غاز لامبسنك اینشعده باتیق آلتون
رتكندنكی چهرمی طوینچدن برماسكی دوریور ؛
بوساككی ، بوون ماسككی هیچ دكیسه یین
قطعی وثایت برافاده می وار . علوی ویا مدعش
بر هبجان دقایقه می بوچهرمه فیزغین داماسنك
خطوطی یامش کیدر . بوخطوطی ، برطلمسك
اوستندكی یازیلر کی حله چالشیورم ، نه سوبله
یورل ؟ نه سوبله یورل ؟ غم وغمه یی ، شوق
وانصراحیمی ؟ غیظو کونی عشق وعتجیمی ؟
بیلیورم . براوجاك اینجده سیر ایدكینز علولردن
برعنا چیقازمق تمكینیدر ؟ بور آتشكی یایور
ویزی ایستیبوراك اولیورك كوزلندنكی قیوبلچلر
یلور بر آرمزند فیشغیران یازیلر کی جیلاق
دیوانخانه دكی بوسولوق ساحی برشهر آیین کیجهسته
چوریور .

تحلیل ایدكینز اجماعی ، نازین جازیهلر ، اللرنده
كوش تیسیرله ووكوش تیسیرلر اینجده كی آلتون
طرافلی فتیانلرله بزه دغری كاسهلر وفتیانلر
اینجده زنجیملر قوقولی فهولر ایچیلدكین صكره
هرری بریزك فولانغه ایكیلوب مرمر قورنلی
حماك حاضر اولدینی سوبله سله ، بوندن دها
بووك برذوقی دویه چنز ؟

یوزی بر طلمس کی جاذب و معالی کدآم بزه
دیوردهك :

• — بوون بو چامورل قوروتولجیق

کینش وسابه دار بولار آجیهلجی ، بربرندن شیرین
کویلر ، بربرندن کوزل قصبه لر ، بربرندن محشم
شهرل قورولجیق ، بوکویلر سسک ، بوقصبه لر
محبت بو شهر نظام ومدینك قانیانی اولجیق .
« بوون بوشوره زار ثروتك ، رقاه وسادانك »
صاریشین باشافلر حالده دالعه لاندینی ، پیشل
اورمانلر کی ترمتایدینی وشوق ونشوه شانلرلنك
هرکوشدن آری بریش ایله جوشوب آقدینی
برجسته انقلاب ابده لک .

« بواصیبزلق دینه لک . یشلرندن « سودا
بالاری » دوکولن آغاجلرده شیدا بللار اوتك .
بوسرای یقیله لجیق . فقط هراو برسرا به دونه لك
بو طلانت داغیلجیق ، زیرا بو طلانت نه بوکور
لامبلردن ، نه بوقیش کیجه سندن کلپور .
بولطت یورل دماغلردن وصوق قیلرندن سینیور ؛
علوی کاف دماغلردن وقیش کیجه لری ایصقان
حالی قایلردن . »

یوزی برطلمس کی جاذب و معالی ادامك
سوزلی براز اول طیلر کی ارقیه چکین
خولبالر میز هب اوکه دغری آشیوردی .
شیمیدن ، هینزسانغه دوشمش بوسكی فصره
بولرم ظلمتنده ، یازیکي ملت سرائنك متبسم
وحر جازیه لری اوزله یوردی .

یعقوب قدری

اجتماعیات

ملی مسئلهلر

مردمیز

— ۲ —

قرون وسطاده اورواده یالکز ایکی بیکلک
میدانه چقیدنی کورویورل : فهوئال شاتولرده
« اوهره » ظهور ایتدی . غربی اوروپا نك جنوب
جهتلرنده احترام عشق ، « شوالیه عشق » ،
صالون وقادن بدییانی وجوده کلدی . برنجی
یکلک موسیقینك تکمیله غرب موسیقینك تشکله
سبب اولدی . چونکه ، اسکی یوتایلرک تأسیس
ایتداری موسیق فننده کی پوره ك سسلر ، او-
پهرا به اوپادینندن ترك اولوتیلر . عینی زمانده ،
اوپهرا نك تاثیرله یکلکسق مهلودیلر ترك ایدیلر
موسیقی « آرمونی » عنصری علاوه ایدیلدی .
ایکینجی بیکلکده قادنلرک عصمت وقدرستیلر
غالب اتمکسزین جعیت حیانه قارشیمسین تأمین
ایتدی . مسلمانلر حرم ، سالماق ، چارخاف ،
پچمکی عاتلری خرسیتان بیزاسله نجوسی ایراندن

بی جموعه

آلقده ایکن ، غربی اورواده خرسیتانلر یکی بر
حیانه کدیویوردی . ایسته قرون وسطا دورنده
شرق مدیتهلر غرب مدنیق آراستند بو کی
کوجوك فرفلر اسشتا ایدیلک اولورسه ، بوک
برناظر کورولور . مثلا ، قرون وسطانك اسلام
معادریسته مقابل ، اورواده غوثیک نامیه لده
برمعماری کوروزلر . اسلام طانك « حکمیات » به
مقابل ، اورواده مدرسه لرنده تأسیس ایدن « اسقو-
لاستیق » فلسفه سین بولورلر .

حرفلسفه کوره حقیقت مجوهلر . فیلسوفك
وظیفه سی ، بو مجوهل اولان حقیقی ، عنتمله
تابع اولمقزین آراوب بولمقدر . بولجی حقیقت
اجتماعی عنتمله منایز اولسده اومورنده دکلهر .
چونکه ، اوکا کوره حقیقت هرشین دها قائم
لیدر دها قیمتلیدر .

حکیملر کوره بوون حقیقتلر معلومدر ،
چونکه عنتمله نقل ایله ثابت اولمش حقیقتلردر .
حکیمك وظیفه سی اساساً معلوم بولونان بوحقیقتلری
عقلی دلیللرله اثبات وتایید ایلهمکدر . اصوللرنده کی
بو فرقندن دولایدرکه حکیملر ، فیلسوف نامیه
تلقیب اولوتولر کی ایسته مزملر . زیرا ، فیلسوفلری
مشکر کورولور .

اوروپا نك قرون وسطاده کی کلیسا فیلسوفلری ده
هب بوقناعنده ایدیلر . فلسفه تاریخنده بویسته مه
« اسقولاستیق » آدی ویریشدور . اسلام حکمایی
کی ، اوروپا اسقولاستیق لری ده آریستوتلی معل
اول انحاز ایشلرلدی . بوزمه رله کهرایکیکسینه
کوره ، حکمتک غایه سی ، دین ایلر آریستوت فلسفه
سنگ تالیفندن عرازندی .

اورواده رهنسسانس ، رهنفورم ، فلسفی تحمده ،
رومانیتیزم کی اخلاقی ، دینی ، علمی ، بدیی
انقلابلر قرون وسطا حیانه نهایت ووردی . اسلام
عالمده بو انقلابلر وجوده کلدی ایچین ، بز حالا
قرون وسطادن قوتولمه مضردر . بوجته لده اوروپا
اسقولاستیق نهایت ویردی کلاهده ، بز هنوزاونك
تأثیر ایتندمز . بز چوق عصرلر موازی
کیندکاری حالده شرق ایله غربک بوآریلشنه سبب
نهدر ؟ بو خصوصه مورخلر بر چوق سببلر
مایدارلسده بز سوسیولوژینك کوسردیک سببی
دما دوغرو کوردیکندن اولی ایلری سوره -
چکز : اوروپا نك بویك شهرلرنده اجتماعی کثافتك
آرقه سی اجتماعی ایشلرک انقشامی موجب اولدی .
اختصاص مسلکری ومتمحصلر وجوده کلدی .
اختصاصله برابر ، فردلرده ، فردی شخصیت تشکل
ایتدی . دهرلرک اساس بیهی « دیکشیدی » بو
اساسی انقلابلر کی روحه ماک ، منطقیه ، مفکوره جه
اسکی انشایرلر بکزمه یین کی انشایرلر دوغدی ،
بونلرک روحنندن فیشغیران یکجانی اسکی چرچیوره
استیماب ایدهمزدی . بو سببله ، اسکی چرچیوره
قیریلدی . پارچه لاندی . سربست قالاتن یکجیات
ایداعکار قدرتی هر طرفه توجیه ایدمدرک هر ساعده